VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2021/945

z 10. júna 2021

o návrhu vyhlášky, ktorý predložilo Rumunsko v súvislosti s informáciami o čerstvosti rýb

[oznámené pod číslom C(2021) 4052]

(Iba rumunské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 ([1]) z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, a najmä na jeho článok 45 ods. 4,

keďže:

(1) V súlade s článkom 45 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 rumunské orgány 18. novembra 2019 oznámili Komisii svoj návrh vyhlášky týkajúci sa požiadavky, aby hospodárske subjekty zabezpečili informovanosť spotrebiteľov o čerstvosti rýb (ďalej len „návrh vyhlášky“).

(2) Nariadením (EÚ) č. 1169/2011 sa stanovujú všeobecné zásady, požiadavky a povinnosti týkajúce sa informácií o potravinách a zvlášť ich označovania. V tejto súvislosti sú v článku 9 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 stanovené údaje, ktoré sa majú uvádzať o potravinách v súlade s článkami 10 až 35, okrem výnimiek, ktoré sú v nich uvedené.

(3) V článku 39 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 sa stanovuje, že okrem povinných údajov uvedených v článku 9 ods. 1 a v článku 10 môžu členské štáty v súlade s postupom stanoveným v článku 45 prijať opatrenia vyžadujúce ďalšie povinné údaje pri konkrétnych druhoch či kategóriách potravín, ktoré sú opodstatnené v jednom z týchto prípadov: ochrana verejného zdravia, ochrana spotrebiteľov, predchádzanie podvodom, ochrana priemyselných a obchodných vlastníckych práv, označenie miesta pôvodu, registrované označenie pôvodu a predchádzanie nekalej súťaži.

(4) Stanovením vnútroštátnych opatrení, ktoré ukladajú povinnosť informovať spotrebiteľov o čerstvosti rýb, sa v návrhu vyhlášky zavádzajú dodatočné povinné údaje pre osobitné kategórie potravín v zmysle článku 39 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011. Preto treba preskúmať zlučiteľnosť vyhlášky so spomínanými požiadavkami uvedeného nariadenia a s ustanoveniami Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

(5) V článku 2 oznámeného návrhu vyhlášky sa stanovuje, že hospodárske subjekty zobrazia v bezprostrednej blízkosti voľne žijúcich alebo chovaných nebalených celých čerstvých rýb jedno z týchto štyroch označení: a) tieto ryby boli ulovené pred 0 – 2 dňami, b) tieto ryby boli ulovené pred 2 – 3 dňami, c) tieto ryby boli ulovené pred 3 – 4 dňami alebo d) tieto ryby boli ulovené pred viac ako 5 dňami.

(6) Rumunské orgány vysvetľujú, že cieľom návrhu vyhlášky je zabezpečiť, aby boli spotrebitelia v Rumunsku lepšie informovaní o čerstvosti výrobkov, v tomto prípade rýb, ktoré sú uvádzané na trh, ako aj o tom, že výrobky, ktoré sú ponúkané na predaj, neohrozujú ich život alebo zdravie. Podľa vysvetlenia rumunských orgánov sa pri kontrolách vykonaných Národným úradom na ochranu spotrebiteľov (ANPC) zistilo, že v sortimente čerstvých rýb sa na trh uvádzajú potravinové výrobky, ktoré však v skutočnosti nie sú čerstvé, čím je ohrozené zdravie spotrebiteľov, ktorí ich konzumujú.

(7) V nadväznosti na žiadosť Komisie o objasnenie rumunské orgány listom z 25. júna 2020 objasnili rozsah uplatňovania návrhu vyhlášky, ako aj informácie, ktoré sa budú musieť poskytovať spotrebiteľom, a zopakovali dôvody jeho prijatia.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18).

(8) V článku 1 ods. 4 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 sa stanovuje, že uvedené nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté požiadavky na označovanie ustanovené v osobitných predpisoch Únie uplatniteľných na konkrétne potraviny.

(9) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 ([2]) z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry sa stanovujú spoločné obchodné normy pre ryby vrátane osobitných ustanovení o informáciách pre spotrebiteľov. Okrem iného sa v ňom stanovujú pravidlá týkajúce sa povinných a dobrovoľných informácií pre spotrebiteľov, ktoré sa musia uvádzať na produktoch rybolovu a akvakultúry uvádzaných na trh v Únii, a to bez ohľadu na ich pôvod alebo spôsob uvádzania na trh.

(10) V článku 35 ods. 1 písm. a) až e) nariadenia (EÚ) č. 1379/2013 sa stanovuje päť povinných označení, ktoré sa konkrétne vzťahujú na produkty rybolovu a akvakultúry. Podľa článku 39 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1379/2013 dátum výlovu produktov rybolovu alebo dátum vylodenia produktov akvakultúry predstavujú informácie, ktoré sa môžu dobrovoľne poskytovať, ak sú jasné a jednoznačné.

(11) Informácie požadované v návrhu vyhlášky, aj keď sú vyjadrené inak, sú rovnocenné poskytovaniu informácií o dátume výlovu alebo dátume vylodenia. Údaje uvedené v článku 2 návrhu vyhlášky umožňujú spotrebiteľovi vypočítať si dátum výlovu alebo dátum vylodenia. Takisto slúžia na rovnaký účel ako uvedenie dátumu výlovu alebo dátumu vylodenia, teda na informovanie spotrebiteľov o čerstvosti rýb.

(12) Keďže poskytovanie informácií o dátume výlovu alebo dátume vylodenia je harmonizované na úrovni EÚ ako dobrovoľné označenie, členské štáty nesmú vyžadovať ako dodatočný povinný údaj žiadne údaje týkajúce sa dátumu výlovu alebo dátumu vylodenia. Takéto vnútroštátne opatrenie by bolo v rozpore s ustanoveniami práva Únie.

(13) Okrem toho ochrana zdravia a poskytovanie informácií spotrebiteľom, ktoré sú podľa rumunských orgánov dôvodom prijatia návrhu vnútroštátneho opatrenia, predstavujú ciele, ktoré sa presadzujú nariadením (EÚ) č. 1379/2013. Dôkazom toho sú odôvodnenia 20 a 21 a článok 7 ods. 1 písm. c) a článok 35 ods. 1 písm. e) uvedeného nariadenia.

(14) Právne predpisy EÚ poskytujú príslušným vnútroštátnym orgánom prostriedky na ochranu ľudského zdravia a bezpečnosti a na zabezpečenie toho, aby spotrebitelia neboli uvedení do omylu, pokiaľ ide o vlastnosti produktov rybolovu uvádzaných na trh na ich území.

(15) V zmysle článku 14 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ([3]) sa potraviny nesmú umiestňovať na trh, ak nie sú bezpečné.

(16) V článku 17 ods. 2 nariadenia (ES) č. 178/2002 sa príslušným orgánom v členských štátoch ukladá všeobecná povinnosť monitorovať a kontrolovať, či sa požiadavky potravinového práva uplatňujú kompletne a účinne na všetkých stupňoch potravinového reťazca.

(17) V článku 17 ods. 1 nariadenia (ES) č. 178/2002 sa prevádzkovateľom potravinárskych podnikov ukladá povinnosť aktívne sa zúčastňovať na uplatňovaní požiadaviek potravinového práva overovaním, či sa takéto požiadavky plnia. Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov nesú primárnu právnu zodpovednosť za zabezpečenie dodržiavania potravinového práva, a najmä bezpečnosti potravín.

(18) V článku 7 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1169/2011 sa vyžaduje, aby informácie o potravinách neuvádzali spotrebiteľov do omylu, pokiaľ ide o vlastnosti potraviny, a najmä pokiaľ ide o jej charakter, identitu, vlastnosti, zloženie, množstvo, trvanlivosť, krajinu pôvodu alebo miesto pôvodu, spôsob výroby alebo produkcie.

(19) Keďže právne predpisy EÚ poskytujú príslušným vnútroštátnym orgánom prostriedky na ochranu ľudského zdravia a bezpečnosti a na zabezpečenie toho, aby spotrebitelia neboli uvedení do omylu, pokiaľ ide o vlastnosti produktov rybolovu uvádzaných na trh na ich území, toto vnútroštátne opatrenie nie je na základe uvedených odôvodnení oprávnené.

(20) Vzhľadom na uvedené skutočnosti by ustanovenia návrhu vyhlášky týkajúce sa požiadavky, aby hospodárske subjekty zabezpečili informovanosť spotrebiteľov o čerstvosti rýb, boli v rozpore s článkom 39 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1379/2013.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 1).

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

(21) Na základe týchto pripomienok vydala Komisia 22. septembra 2020 k návrhu vyhlášky negatívne stanovisko v zmysle článku 45 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1169/2011. Komisia oznámila rumunským orgánom negatívne stanovisko 23. septembra 2020.

(22) Od rumunských orgánov by sa preto malo požadovať, aby oznámenú vyhlášku neprijali.

(23) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rumunsko nesmie prijať návrh vyhlášky oznámený 18. novembra 2019, pokiaľ ide o požiadavku, aby hospodárske subjekty informovali spotrebiteľov o čerstvosti rýb.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Rumunsku.

V Bruseli 10. júna 2021

Za Komisiu
Stella KYRIAKIDES
členka Komisie